

Svar från Miljöpartiet

Grönområden

1. Vad vill ni göra under den kommande mandatperioden för att bevara Uppsalas parker och grönområden?

Miljöpartiet satsar också 185 mnkr på investeringar i parker och natur under perioden 2015-2018. Uppsala måste värna om parkerna, grönytorna och naturområden. Inom ramen för dessa investeringar satsar Miljöpartiet 27 mnkr på gröna stråk varav 7 mnkr för Årike Fyris

Uppsala behöver även göra en rejäl satsning på parker och träd i stadsmiljön, vilket bidrar till bättre luft och rekreationsmöjligheter. I Alliansens budget finns en satsning på att ta ned gamla stora träd och ersätta de med nya. I Miljöpartiets budget finns en budgetsatsning att plantera nya träd.

Grön närnatur ger utrymme för sportande och för den biologiska mångfalden. Ett område som lämpar sig för stadsodling och annan parkutveckling är området mellan Ulleråker och Fyrisån, som Miljöpartiet föreslår ska bli en ny utökad del av stadsträdgården. Miljöpartiet vill också lyfta fram vikten av kompensationsåtgärder. När träd, odlingslotter, parkytor försvinner på grund av exploatering är det viktigt att nya träd, odlingslotter etc. iordningsställs som kompensation.

2. Vad anser ni är en lämplig omfattning av det kommunala naturreservatet Årike Fyris?

Miljöpartiet har kritiserat Alliansen för att förslaget om områdesgräns av Årike Fyris har minskat sedan de ursprungliga planerna. Vi vill att området ska omfatta även stranden på andra sidan Fyrisån och den gamla parkmiljön nedanför Ulleråker.

3. Hur bör Uppsala agera för att Linnéstigarna ska förklaras som ett världsarv?

Uppsala kommun måste helhjärtat ställa sig bakom arbetet för att få flera platser med anknytning till Carl von Linnés vetenskapliga gärning klassade som världsarv av FN-organet Unesco. Miljöpartiet anser därför att det är förödande att Alliansen planerar för bilbro vid Ultuna-Sävja som helt kan omintetgöra möjligheterna för en världsarvsansökan.

4. Hur ser ni på att bygga broar över Fyrisån vid Ultuna?

Miljöpartiet är helt emot planerna på bro för bil och kollektivtrafik vid Ultuna. Det skulle innebära allvarlig försämring för natur och rekreation i området, stor ökning av biltrafiken och skulle helt omintetgöra planerna på en världsarvsansökan. Vi kan se att en cykelväg och promenadväg mellan Ultuna och Sävja skulle kunna planeras inom ramarna för naturreservatsbildningen.

Cykling

5. Vad vill ni göra? Beskriv vilka åtgärder ni vill vidta och i vilken omfattning det ska ske. (t.ex. pengar, km, servicenivåer)

Miljöpartiet vill att kommunen ska arbeta efter målsättningen att Uppsala ska bli Sveriges bästa cykelstad där cykeltrafikens andel ska fördubblas till år 2020. Miljöpartiet ser mycket allvarligt på att Uppsala har hamnat lågt i ranking över cykelvänliga kommuner de senaste åren.

Miljöpartiet har avsatt 308 mnkr på cykelsatsningar i vår investeringsbudget för planperioden 2015-2018. 10 mnkr i driftsbudgeten för projektet Sveriges bästa cykelstad och 15 mnkr i driftsbudgeten för bättre snöröjning av bland annat gång- och cykelvägar. Cyklister ska ha en god trafikmiljö året runt vilket innebär att cykelbanorna måste ges betydligt högre prioritet vid snöröjning än vad som är fallet idag.

I det miljöpartistiska budgetförslaget finns resursers avsatta för bättre underhåll av cykelvägar och cykelbanor, informationsinsatser så som digital cykelkarta, förbättrad snöröjning av cykelvägar och införandet av grön våg för cyklister (signalreglering av trafikljus anpassad till cyklisternas hastighet) samt åtgärder för att öka viljan att cykla till skolor, idrottsanläggningar, kulturverksamheter, handelsområden etc. Miljöpartiet avsätter investeringsmedel för ett stort antal cykelinsatser: anläggande av en naturskön cykelväg längs ån till Ulva, snabbcykelväg, utbyggnad av ett nät av prioriterade cykelvägar (Sunnersta-City/Luthagen, Gränby/Kvarngärdet-City, Flogsta/Stenhagen-City), färgmarkerade cykelkörfält i större korsningar, cykelboxar i signalreglerade korsningar, cykelvägar till friluftsområden, ny cykelbro Vindbron, nya cykelvägar vid skolor samt utbyggnad av cykelpumpar och laddningsstationer för elcyklar mm.

En nolltolerans ska gälla mot borttagna cykelparkeringsplatser på kommunal mark. Om en cykelparkeringsplats tas bort (till exempel för att en uteservering kommer till sommartid) måste den ersättas med en ny i dess omedelbara närhet. I Uppsala city måste det dessutom byggas fler användarvänliga cykelparkeringar. Miljöpartiet har också avsatt investeringsmedel för två cykelparkeringsgarage vid resecentrum.

6. Kommer ni att ge cyklarna utrymme på bilarnas bekostnad för att främja cyklandet? (Där det idag är svårt att få plats med cykelbana)

Cykel är, tillsammans med gång och kollektivtrafik, de prioriterade trafikslagen i Miljöpartiets Uppsala. Det är viktigt med separata gångvägar och cykelvägar och utrymme kan då behövas tas från biltrafikens utrymme.

Bilparkering längs med gator kan tas bort för att istället ge plats åt cykelvägar.

Minskat bilberoende

7. Vad kommer ni att göra för att minska bilberoendet?

Enligt den senaste resevaneundersökningen är uppåt 60 procent av alla bilresor kortare än fem kilometer. En sträcka som för de allra flesta är fullt möjligt att färdas med cykel eller kollektivtrafik. Därför gäller det att i stadsplaneringen utgå från de prioriterade trafikslagen gång, cykel och kollektivtrafik och satsa på bättre cykelvägar och mer turtät kollektivtrafik. Det är också viktigt med pendlarparkeringar för smidigt byte från bil till kollektivtrafik samt med cykelgarage vid resecentrum.

Att göra det möjligt för fler att ställa bilen oftare handlar om ett långsiktigt strategiskt arbete som omfattar både stadsplanering, planering av kollektivtrafiken och priset att åka kollektivt, det handlar om cykelvägar och mycket mer.

Utbyggnad av spårväg kommer att skapa mycket goda förutsättningar för stadsdelsutveckling då det möjliggör bättre centrumbildningar i exempelvis Eriksberg och Årsta.

Vid planering av kollektivtrafikens stomlinjenät är det viktigt att gångavståndet till närmaste hållplats inom staden inte överskrider 300 meter samt att ett kollektivtrafiknät inom staden också utvecklas.

Miljöpartiet vill göra en stor satsning på säkrare skolvägar. Trafikövergångar med gång och cykel till skolorna ska säkras, andelen som skjutsar med bil till skolorna ska minska genom årliga uppföljningar och genom konsekvent samarbete mellan skolor och kommunen. Bilresorna till skolan gör trafikmiljön runt skolan sämre, folk får en vana att skjutsa oftast korta sträckor, och det riskerar också att försämra barnens inlärning, eftersom daglig rörelse är positivt.

Kollektivtrafik - buss

8. Även om detta är en landstingsfråga, vad vill ni göra för att fler ska åka buss? Särskilt de som nu åker bil.

Planeringen för spårvagnstrafik måste göra framsteg och konkreta beslut måste fattas om investeringsmodeller under det kommande året. Miljöpartiet har med en stor och viktig första investeringspott om 450 miljoner kr för spårvägsutbyggnad med start 2018. Vi anser att staten och landstinget också ska bidra i investeringen.

För att kollektivtrafiken ska kunna fungera på ett bra sätt och utvecklas krävs ett intensivt samarbete mellan kommunen och landstinget när det gäller planeringen av kollektivtrafiken och kollektivtrafikens infrastruktur.

Uppsala kommun ska skapa förutsättningar för en kraftigt expanderande kollektivtrafik för att uppnå minst ett fördubblat resande och därmed bidra starkt till att minska klimatpåverkan. Prioriterade busskörfält inrättas och signalprioritering ger ett bättre flyt i kollektivtrafiken, alliansen låter detta arbete ligga helt på is, vilket vi kritiserar. Infartsparkeringar upprättas för att minska miljöpåverkan och förbättra luftkvaliteten i innerstaden.

Nya pendeltågsstationer måste byggas i Vänge och Järlåsa, i Bergsbrunna och Librobäck. Det är en skandal att den tidigare planerade pendeltågsstationen i Gamla Uppsala under alliansens ledning inte "blev av" när järnvägen nu får en ny dragning.

I kommunen kan vi stimulera våra egna medarbetare att ta tåg, buss och cykel till jobbet genom positivt påverkansarbete och genom att inte erbjuda gratis eller billig bilparkering vid arbetsplatserna. De som verkligen behöver ta bil, det kan vara personer med funktionsnedsättning ska dock erbjudas bättre bilparkeringsmöjligheter och lösningar än idag.

Kollektivtrafik - spårvagn

9. Vad vill ni göra under mandatperioden för att återinföra spårvagnar?

Miljöpartiet avsätter som enda parti i Uppsala 450 mnkr i investeringsbudgeten för att påbörja första etappen av investeringen i spårväg i Uppsala 2018. Vi anser att staten och landstinget också måste bidra till spårvagnssatsningen i Uppsala. Spårvägsutbyggnad är en långsiktigt och hållbar investering som skapar trygghet och stabilitet när Uppsala utvecklas.

Befolkningsutvecklingen i Uppsala ställer krav på en kollektivtrafik som är attraktiv med hög komfort och korta restider. En stadsspårvagn kan ta dubbelt så många resenärer som en ledbuss och upplevs till skillnad från buss vara något som förhöjer värdet av gaturummet. Spårväg skapar korta restider och hög komfort och gör det möjligt att skapa mer klimatsmarta transporter.

10. Vilket år vill ni återinföra spårvagnstrafik i Uppsala?

Miljöpartiet vill att spårväg ska planeras och att byggnation startar 2018-19.

Byggnader

11. Vad vill ni göra för att minska energiförbrukningen i kommunala fastigheter, Uppsalahems bostäder och i det övriga fastighetsbeståndet?

För att klara klimatomställning är det nödvändigt att energianvändningen i Uppsalas fastigheter och bostadsbolag minskar. Detta arbete vill vi intensifiera samtidigt som vi också skärper energikraven vid nyproduktion. Alla bostäder som markanvisas i Uppsala ska förbruka högst 45kWh/kvm/år exklusive hushållsel med målet att 2017 kräva lågenergistandard. Energiförbrukningen ska skärpas med inriktning mot plushusstandard, det vill säga hus som producerar energi med hjälp av solceller, solfångare och mindre vindkraftsverk.

Vi har i samband med varje beslut i Mark och exploateringsutskottet i Kommunstyrelsen yrkat på tuffa energikrav – tyvärr har vi varit ensamt parti hittills.

I stadsdelarna är de stora bestånden av äldre flerfamiljshus i behov av upprustning och energieffektivisering. I nyinvestering och ombyggnation ska krav på energihushållning, beständighet, hälsa- och inomhusklimat, miljöpåverkan, resurshushållning, energisnåla uppvärmningslösningar och ställer kravet att nybyggda bostäder max får ha energiförbrukningen 45 kWh/m² och år samt att målet för energieffektivisering i ombyggnation ska vara 50 procent.

Specifikt till kommunens eget bostadsbolag Uppsalahem vill vi ge ägardirektiv som innehåller höga energieffektiviseringskrav men också krav på information och utbildning av boende gällande energieffektivisering och val av förnybar energi.

Kommunens plan- och byggnadsnämnd har i juni 2014 tagit ett beslut att undanta solcellsutbyggnad från bygglovsplikt. Det innebär att de flesta hus kan förses med solceller utan bygglov och om fastigheten av vissa skäl trots allt behöver bygglov för solceller ska det vara avgiftsfritt. Detta beslut står samtliga partier bakom men det rimmar väl med miljöpartiets vision att stor del av Uppsalas hustak ska förses med solceller.

Vårt mål är att 10000 hushåll i Uppsala har egen ägd elproduktion inom fem år.

12. Vilka styrmedel vill ni använda för att minska energiförbrukningen i nybyggda hus?

Miljöpartiet vill skärpa energikraven vid nyproduktion. Alla bostäder som markanvisas i Uppsala ska förbruka högst 45kWh/kvm/år exklusive hushållsel med målet att 2017 kräva lågenergistandard. Energitkraven ska skärpas med inriktning mot plushusstandard, det vill säga hus som producerar energi med hjälp av solceller, solfångare och mindre vindkraftsverk. Än så länge har inte Uppsala ett enda passivhus, vilket visar hur inaktiv alliansen har varit på det här området.

Koldioxidmålet för 2020 - en minskning med 40%, d.v.s. med 3 ton per invånare

13. Vad vill ni göra för att uppnå denna minskning av koldioxidutsläppet under mandatperioden?

Miljöpartiet vill ha ett skarpare mål om reell minskning av totala utsläppen av växthusgaser med 50 procent till år 2020 jämfört med 1990 års nivå och därefter fortsatt minskning för att år 2030 nå klimatneutralitet. Målen ska innefatta konsumtion. Dagens mål om utsläppsminskning per person är ett högst otydligt mål.

Alla nämnder och bolag ska utveckla kraftfulla klimatmål och arbeta effektivt med att minska kommunens totala utsläpp av växthusgaser. För att kunna tidigarelägga nödvändiga energi- och klimatinvesteringar har vi valt att lägga investeringsnivån högre, men vi har också valt att välja vad vi investerar i, så att inte en krona läggs på sådana projekt som leder utvecklingen i en ohållbar riktning, till exempel bilbroar över Fyrisån eller civil flygverksamhet vid Ärna.

Färdplanearbetet klimatneutralt Uppsala som både SLU och Uppsala universitet har hjälpt till med. Här kan vi konstatera att vi har en bit kvar till målet på 0,5 ton växthusgasutsläpp per invånare år 2050. Det är även långt till målet för 2020 som är 4,6 ton per användare.

Kommunen arbetar nu med underlag för en ny översiktsplan 2016. Översiktplanearbetet 2050 går hand i hand med färdplanearbetet. Med faktorerna befolkningstillväxt, fler näringsgrenar och ny miljöteknik får vi ett högre spann och flera strategiska utmaningar som vi behöver förhålla oss till.

De stora områdena inom kommunens egen verksamhet är naturligtvis fastigheterna, trafiken och maten. Nedan nämns några exempel på mer konkreta åtgärder.

Det arbete klimat- och miljöarbete Teknik & service som innefattar vägledning, verksamhetsstöd, lokaler och logistik, fastighet och anläggning måste utvecklas och arbetssätten också föras över till samtliga kommunala fastighetsbolag.

Fler elbilar, samordnade transporter, utbildning av medarbetare, miljöutredningar på alla enheter, förbättrat arbetssätt och teknik genom bland annat miljömedvetna produkter samt förbättrad fastighetsteknik i form av LED-belysning, pelletsanläggningar och varmvatten via solfångare

Kommunen behöver en resepolicy som minskar allt resande med bil och flyg drastiskt. En resvaneundersökning för resor i tjänsten och resor till arbetet måste göras. Chefer ska föregå med gott exempel och ska som regel inte ta bil till jobbet. Alla chefsparkeringar för förvaltning och i bolagen ska tas bort.

Kommunen ska ha egen vindkraft för att täcka elbehovet, inom en fyraårsperiod kan mer än halva behovet täckas med det budgetförslag Miljöpartiet lagt.

Ekologisk mat – målet är 100 procent 2023, men arbetet måste komma igång och klimateffekten redovisas regelbundet.

Vi vill för övrigt att klimatuppföljning ska göras mer regelbundet, minst årligen.

14. Vad vill ni göra under närmaste mandatperiod för att förbereda inför den ytterligare minskning som behöver ske 2020-2050?

Miljöpartiets målsättning är att Uppsala ska bli klimatneutralt 2030. Från Miljöpartiets sida vill vi se kommunen agera testbädd för mer ny teknik, men vi vill också att den teknik som finns ska användas i all nybyggnation. Inom några år kommer stadshuset att byggas om och då är det rimligt att alla datorer, kopiatorer och lampor ska kunna drivas på el från solpaneler från taket när stadshuset är ombyggt. När sportarenor och skolor byggs och byggs om anser vi att energieffektivisering och ny fossilfri teknik måste användas. Miljöpartiet vill att det i Uppsala kommun ska finnas ett nät av laddstolpar och parkeringsplatser för elbilar i alla stadsdelar.

Kommunens bolag Industrifastigheter AB får ett särskilt uppdrag under året att tillsammans med andra bolag utreda formerna för ett gemensamt handelsbolag för energiproduktion som sker inom de kommunala bolagen, samt utreda formerna för framförallt vindkrafts- och solenergiinvestering, som innebär att merparten av det elbehov som bolagen har kan produceras med egna förnybara energiproduktion. Miljöpartiet vill att det sätts upp elplintar med betalning för laddning av elbilar i flertalet stadsdelar.

Produktionen av biogas måste öka, så att biogasen räcker för både bussar och andra fordon. Rötningen av matavfall ska därför kompletteras med rötning av andra substrat. Fler lokala biokraftverk ska utvecklas i kransorterna. Att utnyttja fjärrvärme för uppvärmning av bostäder och lokaler är ofta effektivt. Kommunen ska utveckla dialogen och samarbetet med Vattenfall vad gäller fjärrvärmenätet i staden, så att det säkerställs att alla nya bostadsområden i staden kopplas till fjärrvärmeanläggningar.

Långsiktigt hållbara och ambitiösa beslut

15. Hur vill ni gå tillväga för att i högre grad fatta ambitiösa och blocköverskridande beslut i miljö och naturfrågor?

Klimatprotokollet är ett bra exempel på vikten av att arbeta brett och få till stånd en bred samsyn om behov av gemensamma beslut och mål. Men vill också verka för att problem med oönskade kemikalier kommer upp på agendan i olika sammanhang. Exempelvis gällande byggnadsmaterial, konsumtionsvaror och livsmedel. Vi vill också verka för ett och genomföra ett aktivt arbete i den aktualisering som ska göras av Översiktsplanen.

Det är en sak att fatta ambitiösa och blocköverskridande beslut men det är en annan sak att sedan fatta beslut som möjliggör att dessa beslut förverkligas. Miljöpartiet har nu också stöd från de andra partierna i Uppsala om en ansvarsfull upphandling där kommunen senast år 2023 endast ska upphandla ekologiskt producerade livsmedel. Det är mycket bra beslut. Men då upphandlingen idag av ekologiska livsmedel ligger på en relativt låg nivå behövs tydliga delmål och kontinuerlig uppföljning för att se till att vi verkligen uppnår målet.

Det kan också verka som att det finns bred enighet om Årike Fyris som naturreservat och att kommunen ska arbeta för att flera platser med anknytning till Carl von Linnés vetenskapliga gärning ska klassas som världsarv av FN-organet Unesco. Men samtidigt fattas beslut av de styrande allianspartierna om bilbro vid Ultuna-Sävja som helt kan omintetgöra möjligheterna för en världsarvsansökan och förstöra naturreservatet.

Ekosystemtjänster, grön infrastruktur och naturvård

För 15 år sedan beslutade riksdagen att Sverige ska ha miljömål. Vi vet i dag att bara 2 av dessa 16 mål kommer att uppnås, både i Sverige i stort och i Uppsala. Särskilt dåligt går det med de mål som har med naturvård och biologisk mångfald att göra. Här i Uppsala har den tätortsnära naturen varit hårt ansatt, och med alliansens förslag om ytterligare satsningar på bilvägar ser den ut att fortsätta att vara det.

Frågan om naturvård hamnar ofta i skymundan av klimathotet. Det är dock viktigt att komma ihåg att ett hållbart samhälle inte går att uppnå genom punktinsatser. Allt är sammankopplat. Satsningar på naturreservat och andra grönområden för med sig många vinster, miljömässiga, ekonomiska och sociala. De ökar motståndskraften mot klimatförändringarnas konsekvenser, samtidigt som de suger upp koldioxid ur atmosfären. Naturen nödvändig för att samhälle och ekonomi ska fungera. Sammantaget kallas detta för ekosystemtjänster. Ekosystemtjänster har ett värde som faktiskt redan går att mäta i kronor och ören. Miljöpartiet vill att Uppsala ska bli en pilotkommun i detta arbete och i en ny översiktsplan lägga starkt fokus på kompetens inom såväl ekosystemtjänster och biologisk mångfald.

Att räkna på ekosystemtjänster är dock bara en metod. Ytterligare åtgärder måste också till om vi ska uppnå målet om 17 procent skydd.

Miljöpartiet lägger nu konkreta förslag för att uppfylla våra åtaganden på naturområdet. Våra förslag gynnar miljön, och just därför också ekonomin. Vi utmanar nu övriga partier att visa att de också förstår hur viktigt det är att vi agerar nu. För Uppsala kan väl ändå bättre än Bryssel?

1. Uppsala ska bli pilotkommun för ekosystemtjänster. Tillämpningen bör börja omedelbart, så att metodiken är fullt användbar till 2020. Genom att göra en årlig redovisning av aktiviteter som antas påverka den biologiska mångfalden positivt och negativt kommer kommunen få vägledning i hur stads- och samhällsplanering kan utvecklas i samklang med kravet på kommunen att också skydda den biologiska mångfalden.
2. Utveckla program för tätortsnära natur. En natur- och grönstrukturplan arbetas fram tillsammans med länsstyrelsen, som tar ett helhetsgrepp kring den gröna infrastrukturen och övrig natur i staden. Denna måste och säkerställa att vi når målet om 17 procent skydd 2020 och EU:s begäran om att säkra finansieringen av Natura 2000-områden och stoppa förlusten av biologisk mångfald. Kommunen ska alltid beakta friluftslivs- och folkhälsoaspekter i den fysiska planeringen. Exempelvis ska det högsta avståndet till grönområden inte vara mer än 300 meter för boende i tätort.

Uppsala kommun ska förvärva kringliggande mark på ett strategiskt sätt för att fler friluftsmarker och naturreservat ska säkras. Vi måste snarast inrätta naturreservat Årike Fyris och arbeta för att Hammarskog ska skyddas som ett reservat för det rörliga friluftslivet. Samtliga Linnéstigar ska iordningställas och hållas i gott skick.

3. Biotopia och naturskolan ska stärkas ytterligare, genom en riktad satsning i driftsbudgeten samt ökat anslag till Upplandsstiftelsen. Kunskapspridning är en avgörande del i att nå Nagoyamålen. Med en modern fritidskarta, utbyggda cykelvägar och kollektivtrafik till friluftsområdena får uppsalaborna närmare till naturen. Särskilda satsningar finns i uppdrag till GSN och investeringsbudgeten.
4. Kommunen ska verka för att åtgärdsprogrammen för hotade arter följs. Kommunen ska ta sitt ansvar för att följa EU:s miljökrav om skydd och skötselåtgärder i Art- och habitatdirektivet. Alla förvaltningar och bolag ska ha en miljöansvarig
5. Arbetet för att värna och utveckla våra vatten kräver samverkan med flera aktörer. Ett övergripande vattenprogram som syftar till att öka fokus på vattenfrågor och tydliggöra mål och prioriteringar tas fram. Uppsala är enligt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap en av de tre svenska städer med störst översvämningsrisk och där en översvämning skulle få störst konsekvenser. Uppsala bör undvika att nybebygga områden med stor översvämningsrisk, samt förebygga skador vid översvämning.
6. Uppsala kommun ska vara en mer aktiv aktör i Mälarens vattenvårdsförbund, samt även gå med i förbundets projekt "Mälaren - en sjö för miljoner.

Förvaltning och utveckling av kommunens egen skogs- och jordbruksmark bör vara mer långsiktig med längre arrendeavtal med aktiva jordbrukare och krav på ekologiskt jordbruk.

7. Kommunen ska generellt driva på omställning av jordbruk till ekologisk drift genom att vara en miljömedveten inköpare men också genom olika informationsinsatser för att förbättra möjligheterna för näringslivets aktörer och enskilda att agera mer miljöanpassat.
8. Kommunen måste framföra synpunkter till Länsstyrelsen om att områden med utvidgat strandskydd i kommunen även, efter att en ny lag träder i kraft 2014 ska vara skyddade.